

**Antoninus Diana Panormitanus, Clericus Regularis, Doctor
Celeberrimus, Coram S. D. N. Alexandro VII. Episcoporum
Examinator, & Sancti Officij Regni Siciliae Consultor,
Coordinatus, Seu Omnes ...**

Diana, Antonino

Lugduni, M. DC. LXXX.

57. An sit absolvendus moribundus, si exhibeat supra dicta signa, sed dubitatur, an sint orta ex contritione, vel ex angustia mortis. Ex p. 3. tr. 3. res. 3.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-76393](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-76393)

si corpore prius famis voce amissa, cadens ad interitum moreretur? Et quid est dicendum de illo, qui significans se cupere confiteri, & ideo ad genus Sacerdotis accedens subitro appropria tangitur, antequam illud verbum profert, an talis sit absolvendus? Ex p. 3. tr. 3. Ref. 2.

§. 1. Respondet negativè Megala in 1. p. lib. 1. c. 11. n. 8. Thomas à Iesu in Tribunali conscient. c. 2. §. 1. c. in fine. Ioannes Franciscus Suarez in Enchiridio casuum conscientia lib. 5. verb. Confessor. fol. 3. §. 6. §. petens Confessarium. Bonacin. de Sacram. disp. 5. §. 5. sect. 2. punct. 2. §. 4. n. 6. & Suarez in 3. p. tom. 4. disp. 2. 3. sect. 1. n. 11. ubi docent, moribundo in tali casu non sat esse adhibere signa contritionis; sed necessarium esse illa adhibere in ordine ad claves, petendo confessionem, seu vocando Sacerdotem, saltem signo, vel nutibus; quod non accidit in casu proposito. Ergo, &c.

2. Sed his non obstantibus, affirmativam sententiam tenet Zambranus de cast. tempore mortis, cap. 4. dub. 2. sect. 4. Pharaonius de Sacram. Penit. tr. 1. sect. 16. cap. 15. & Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. c. 8. n. 4. eo quod signa penitentia, quae praesente mortis periculo ab infirmis eduntur, conferri debeant ad sacramentalem absolutionem directam, cum in tali statu optimum sub animae remedium desiderare soleant. Quapropter, licet infirmus in phrenesim lapsus absolvi non possit, etiam cum sanus esset, & nihil de mortis periculo cogitaret, pectus secundum morem pulsaret, aut sublati oculis in caelum dixerit, Miserere mei Deus; tamen si talia signa edidit morti vicinus, cum plura verba proferte non possit, praesumptio plerumque fieri potest, quod sacramentalem absolutionem à Sacerdote petiverit. Ita Layman.

3. Et ante illum, hanc sententiam docuerat etiam Ioannes Chapeavilla tr. de Sacramentis ministrandis tempore peccati, c. 3. §. 11. & quia Codex rarus est, ponam eius verba. Querit igitur, an Parochi teneantur absolvere infirmos signa contritionis ostendentes, & respondet, teneri absolvere sub conditione; quia (ait ille) in casu extremae necessitatis in quo veramur, non requiritur expressa, sed sufficit tacita petitio confessionis. Et probatur primò, auctoritate D. Augustini serm. 44. Tunditur, inquit, pectus, ut arguatur quod latet in pectore, ut evidenti pulsio occultum calligetur peccatum; reddit enim rationem, quare qui audiunt Confiteor, tundunt pectus, scilicet ut manifestent peccatum, & sic illud castigent. At huiusmodi manifestatio peccati est confessio saltem tacita ad eius remissionem; ergo in illis signis reperitur confessio. Secundo, signa contritionis manifestant contritionem de peccato, quia aliter non essent eius signa. Ergo manifestant peccatum, ut remittatur, contritio enim est animi dolor, ac detestatio de peccato commisso. Tertio, quia in illo articulo signa illa fieri non solent, nisi ad manifestationem peccatorum, quae pungunt conscientiam, & quorum remedium queritur medicina penitentiae; vult enim existens in illa necessitate declarare signis illis contritionis, quod non potest voce, qua libenter si posset confessionem peteret; nam videmus etiam maximos peccatores, si vel unicum verbum proferte possint, ardentissime illo tempore, efflagitare confessionem.

4. Nec valet dicere, quod in illis signis contritionis sit inclusa aliqua peccatorum confessio, sed non illa quae fit Sacerdoti, quae sola est sacramentalis. Respondet, etiam Sacerdoti faciendam contineri. Qui enim petit absolutionem verbis expressis, vel signis contritionis, non petit illam à laico, sed ab Ecclesia, & eius ministro, qui habent potestatem absolvendi peccata, atque aded à Sacerdote, & ita idem

est petere confessionem, vel absolutionem, verbis vel signis contritionis, ac dicere, Aliquis Sacerdos absolvat me à peccatis, quae his verbis, vel signis contritionis manifesto in genere, meliori modo quo nunc possum. Haec omnia Chapeavilla, quae per Confessarij in mente teneant, & illa in praxim, me consulente, & impellente deducant, absolvendo supradictos infirmos sub conditione.

5. Notandum est tamen hic obiter ex supradictis, Sacerdotem, qui sano corpore nihil de mortis periculo suspicans Missam inchoasset, & in fine introitus decidisset mortuus, non posse à peccatis absolvi, licet generalem confessionem fecisset ad Deum coram ministro, & Ecclesia; quia illa confessio non fuit sacramentalis, neque directa ad accipiendam absolutionem in foro penitentiae. Ita Layman ubi supra. Contrarium tamen dicendum est de illo, qui significans se cupere confiteri, ideoque ad genus Sacerdotis accedens, subito apoplexia tangitur antequam aliud verbum profert; talem enim instante mortis periculo absolvendum esse non dubito; quia in ordine ad confessionem sacramentalem dedit generalia signa, quibus ostendit se peccasse, & de eo dolere. Ita Coninch. in responsione pro absolutione moribundi, n. 16. quidquid dicat Coquetius in dissertat. de absolutione per literas, c. 7. n. 21.

Sup. hoc infra in Resol. 64. §. ult. ad medium, & in Res. 65. §. Pellizzarius

RESOL. LVII.

An sit absolvendus moribundus si exhibeat supradicta signa, sed dubitatur, an sint orta ex contritione, vel ex angustia mortis? Ex p. 3. tr. 3. Ref. 3.

§. 1. Respondet affirmativè cum Sancio in selectis disp. 44. n. 35. in fine, ubi sic ait: Sub conditione impertienda erit absolutio; quando ambiguitas intercedet, num signa sint ex dolore orta, vel ex angore, & angustia mortis, cum prodesse possit infirmo, & non obesse sacramento; vitatur namque sacrilegij periculum conditione apposita, sic ille: & ita etiam docet Layman in Theol. mor. lib. 5. tr. 6. c. 8. n. 4. ubi hoc pacto asserit: Si consideratis circumstantiis, & examinatis his, coram quibus talia signa edita sunt, res dubia esse videatur, absolutio tamen conferri poterit sub conditione; si talis materia confessionis sufficiens sit ad absolutionis ministracionem.

Sup. hoc infra in Res. 65. §. Ayerla, eustim ante medium, verbi. Sic quando, & cum eodem Sancio tantum hic citato in to. 8. tr. 1. Ref. 3. §. Imo, breviter in fine.

RESOL. LVIII.

An Confessarius possit absolvere moribundum, qui in eius absentia confessionem petiit, vel signa penitentiae fecit, aliquo hoc restante? Idem inferitur de petente Baptisimum, & Extremam Unctionem, si post petitionem amisit loquelam. Ex part. 3. tr. 3. Ref. 4.

Sup hoc in tom. 8. tr. 1. Refol. 3. à lin. 5. & Resol. cita à in lin. 2. huius textus hic est supra Refol. 55. & supra in tr. 3. Refol. 74. signanter iactet medium & finem §. 1. verbi. unde Alvarez, & in to. 4. tr. 3. Refol. 155. à lin. 1. & lege can. usque ad §. ult.

§. 1. Negativè respondet à fortiori DD. citati in Resol. 1. in principio, & novissime docent hanc sententiam Petrus Fay de Sacram. Penit. in addit. ad 3. p. D. Thom. q. 9. art. 3. disp. 3. ad 9. argum. Franciscus Coquetius dissertat. de confessione per literas, c. 7. n. 21. Didacus Alvarez in p. 2. D. Thom. q. 19. art. 6. disp. 86. per totam. Latorius tr. de indulgen. p. 2. c. 10. n. 130. & hanc sententiam ex Theologis Societatis Iesu, tenet novissime Turrianus de penit. q. 9. art. 2. disp. 32. dub. 4. & ex nostra Religione Alphonsus de Leone tract. de officio, & potestate Confessar. tom. 1. recollect. 16. n. 123.

2. Probatur primò, quia confessio facta Sacerdoti, & accusatio propria propriorum peccatorum, est materia essentialis, & proxima sacramenti

